

**Chương trình Giảng dạy Kinh tế Fulbright**  
**Niên khóa 2013-2014**  
**Học kỳ Xuân**

**ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC**

**KINH TẾ HỌC KHU VỰC CÔNG**

***Nhóm giảng dạy***

|                  |                   |                                                                          |
|------------------|-------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| Giảng viên:      | Huỳnh Thế Du      | <a href="mailto:duht@fetc.vnn.vn">duht@fetc.vnn.vn</a>                   |
|                  | Jay Rosengard     | <a href="mailto:jay_rosengard@harvard.edu">jay_rosengard@harvard.edu</a> |
| Đồng giảng viên: | Mai Hoàng Chương  | <a href="mailto:chuongmh@fetc.vnn.vn">chuongmh@fetc.vnn.vn</a>           |
|                  | Đỗ Thiên Anh Tuấn | <a href="mailto:tuandta@fetc.vnn.vn">tuandta@fetc.vnn.vn</a>             |

***Giờ trực văn phòng***

|                   | Thứ Hai     | Thứ Ba      | Thứ Tư      | Thứ Năm     | Thứ Sáu     |
|-------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Huỳnh Thế Du      | 15:30-17:00 |             | 15:30-17:00 |             |             |
| Mai Hoàng Chương  |             | 17:00-18:00 |             |             | 17:00-19:00 |
| Đỗ Thiên Anh Tuấn |             | 15:30-17:00 |             | 15:30-17:00 |             |

Nếu giờ trực văn phòng chính thức không thuận lợi thì học viên có thể chủ động hẹn gặp giảng viên vào thời gian khác thuận tiện cho cả đôi bên.

**Mục tiêu của môn học**

Môn học xem xét các lựa chọn chính sách, cùng với những đánh đổi có tính chiến lược của chúng và ý nghĩa chính sách, cho thiết kế và thực thi vai trò của khu vực công cũng như những can thiệp của nhà nước trong nền kinh tế. Phần đầu tiên tập trung vào việc huy động nguồn lực công thông qua ba nguồn thu chính bao gồm các loại thuế, phí sử dụng và vay mượn. Phần thứ hai giới thiệu về cơ sở lý thuyết về sự can thiệp của khu vực công, các cách thức sửa chữa thất bại thị trường trong một phổ hoàn chỉnh, bao gồm: sản xuất và cung ứng dịch vụ của khu vực công, doanh nghiệp nhà nước, sự tham gia của khu vực tư nhân hay hợp tác công ty, và sự điều tiết. Phần này còn phân tích khía cạnh kinh tế chính trị của khu vực công, đo lường hiệu quả can thiệp của chính phủ, chu kỳ tuyệt vọng từ thất bại thị trường đến thất bại của chính phủ và ngược lại. Phần cuối cùng của môn học xem xét các vai trò khác nhau của chính quyền các cấp và mối quan hệ ngân sách giữa các cấp chính quyền. Môn học nhấn mạnh việc sử dụng các kỹ thuật ứng dụng và lý thuyết trong bối cảnh so sánh để đánh giá tác động của việc huy động các nguồn lực thay thế và chính sách chi tiêu lên hiệu quả phân bổ nguồn lực, công bằng xã hội, và ổn định kinh tế.

***Đề cương môn học***

- I. Huy động nguồn lực công**
  - A. Giới thiệu
  - B. Kinh tế học của thuế khóa
  - C. Thuế thu nhập, thuế tài sản, và thuế tiêu dùng
  - D. Cải cách thuế

- E. Phí sử dụng
- F. Khuyến khích, ưu đãi, và cưỡng chế thi hành thuế
- G. Lịch sử thuế khóa Việt Nam
- H. Cân cân ngân sách, thâm hụt ngân sách, và tài trợ thâm hụt ngân sách
- I. Nợ công

## **II. Sự can thiệp của khu vực công**

- A. Cơ sở cho sự can thiệp của khu vực công
- B. Lý thuyết lựa chọn công
- C. Kinh tế chính trị học của khu vực công
- D. Sản xuất và cung ứng hàng hóa và dịch vụ của khu vực công
- E. Hợp tác công tư
- F. Các chính sách bảo trợ xã hội của chính phủ
- G. Đầu tư công
- H. Đánh giá hoạt động của khu vực công
- I. Thất bại của nhà nước và sửa chữa thất bại của nhà nước

## **III. Quan hệ ngân sách giữa các cấp chính quyền**

- A. Phân cấp quản lý ngân sách
- B. Phân cấp đầu tư công
- C. Chuyển giao nguồn lực và vay nợ của chính quyền địa phương
- D. Tài chính công của địa phương

### ***Yêu cầu môn học và cách đánh giá***

- Học viên phải tham dự lớp học đều đặn, tích cực tham gia thảo luận trên lớp, và hoàn thành tất cả các bài tập của môn học. Học viên cần đọc tài liệu tham khảo trước khi đến lớp để có thể sẵn sàng tham gia thảo luận trên lớp.
- Có ba bài tập có thể phải sử dụng đến các bảng tính giống như Excel. Học viên có một tuần để hoàn tất mỗi bài tập. Trong quá trình làm bài tập, học viên được khuyến khích làm việc theo nhóm, nhưng phải tự viết và nộp câu trả lời một cách độc lập.
- Sẽ có bảy bài viết chính sách dựa vào các nghiên cứu tình huống tài chính công. Học viên không được tham khảo với người khác khi làm các bài viết này. Học viên sẽ có một tuần để hoàn tất mỗi bài viết chính sách.
- Học viên phải nộp bài tập và bài viết chính sách trước 8:20 sáng vào ngày nộp bài. Nhóm giảng dạy sẽ cố gắng trả bài tập đã chấm điểm cùng với bài giải gợi ý trong vòng một tuần kể từ ngày nộp bài. Nếu có câu hỏi gì về cách chấm điểm, học viên có thể hẹn gặp các thành viên của nhóm giảng viên.
- Bài nộp chậm sẽ bị phạt như được quy định ở Phần VI.3 (bài tập về nhà) trong *Cẩm nang học viên*. Chỉ trong những tình huống đặc biệt, học viên mới được phép nộp bài chậm với sự cho phép của giảng viên.

### ***Thành phần và cấu trúc điểm được tính như sau***

|                          |     |
|--------------------------|-----|
| Tham dự lớp và thảo luận | 10% |
| Bài tập về nhà           | 15% |
| Bài viết chính sách      | 20% |
| Bài thi giữa kỳ          | 25% |
| Bài viết cuối kỳ         | 30% |

### Tài liệu đọc chính thức

1. Alan Altshuler and David Luberoff (2003), *Các siêu dự án: Khoa học chính trị đang thay đổi về đầu tư công ở đô thị*. NXB Brookings Institution và Viện chính sách đất đai Lincoln.
2. Jonathan Gruber (2011), *Tài chính công và chính sách công*, MIT Press
3. Joseph E. Stiglitz (2000), *Kinh tế học của khu vực công*, 3<sup>rd</sup> ed., Norton & Co.,
4. Ngân hàng thế giới (2011), *Cải cách thuế ở Việt Nam: Hướng tới một hệ thống hiệu quả và công bằng hơn*.

### Lịch giảng

#### **Phần I: Huy động nguồn lực công**

---

##### **Class # 1 (14/4): Giới thiệu môn học và Kinh tế học về thuế I (Thầy Tuấn)**

- *Giới thiệu môn học*
- *Thuế và tính công bằng xã hội nhìn từ góc độ phân bổ gánh nặng thuế*
- *Những đặc tính của một hệ thống thuế vững mạnh*
- *Phân bổ gánh nặng thuế*
- *Thảo luận chính sách: Các ví dụ từ Việt Nam*

Jonathan Gruber (2011), Chương 1

Joseph E. Stiglitz (2000), Chương 18

PHÁT BÀI TẬP #1 (KINH TẾ HỌC VỀ THUẾ): NGÀY NỘP 21/4

##### **Class # 2 (16/4): Kinh tế học về thuế II (Thầy Chương)**

- *Thuế và tính bất hiệu quả kinh tế của thuế*
- *Lý thuyết thuế tối ưu*
- *Thảo luận chính sách: Tác động của thuế đánh vào lao động và tiết kiệm*

Joseph E. Stiglitz (2000), Chương 19 & 20

Jonathan Gruber (2011), Chương 20, 21 & 22

PHÁT BÀI VIẾT CHÍNH SÁCH SỐ #1 (THUẾ RƯỢU Ở THÁI LAN): NGÀY NỘP 23/4

PHÁT BÀI VIẾT CHÍNH SÁCH SỐ #2 (TÀI TRỢ VẬN TẢI Ở PHILADELPHIA): NGÀY NỘP 24/4

##### **Class # 3 (21/4): Thuế bất động sản (Thầy Jay)**

- *Thuế đất và công trình xây dựng nói chung*
- *Thảo luận chính sách: Thuế sử dụng đất phi nông nghiệp ở Việt Nam*

WB (2011), Chương 9: Thuế đất đai và tài sản

Jay K. Rosengard, "Dẫn nhập" Chương 1 trong sách *Cải cách thuế tài sản tại các nước đang phát triển* (Boston: Kluwer Academic Publishers, 1998), trang 1-30.

NỘP BÀI TẬP #1 (KINH TẾ HỌC VỀ THUẾ).

**Class # 4 (21/4): Nghiên cứu tình huống (Thầy Jay)**

Jay K. Rosengard, “Nghiên cứu tình huống Indonesia,” Chương 5 trong sách *Cải cách thuế tại các nước đang phát triển* (Boston: Kluwer Academic Publishers, 1998), trang 111-156.

**Class # 5 (22/4): Thuế thu nhập (Thầy Jay)**

- *Thuế thu nhập cá nhân và thuế thu nhập doanh nghiệp*
- *Thảo luận chính sách: Cải cách thuế thu nhập cá nhân và doanh nghiệp ở Việt Nam*

Joseph E. Stiglitz (2000), Chương 21

Janet Stotsky, “Cơ sở của thuế thu nhập cá nhân” và “Lựa chọn đơn vị chịu thuế” và John Norregaard, “Tính lũy tiến của các hệ thống thuế thu nhập cá nhân” trong tài liệu do Parthasarathi Shome biên tập, *Cẩm nang chính sách thuế* (Washington, D.C.: Quỹ Tiền tệ Quốc tế, 1995), trang 121-136.

**Class # 6 (22/4): Nghiên cứu tình huống (Thầy Jay)**

Jay K. Rosengard và Do Ngoc Huynh (2006), *Thuế thu nhập cá nhân ở Việt Nam: Bài thảo luận chính sách*

Vu Thanh Tu Anh và Huynh The Du (2009), *Dự thảo Luật thuế thu nhập cá nhân: lợi bất cập hại!*, Thời báo kinh tế Sài Gòn.

**Class # 7 (23/4): Thuế tiêu dùng (Thầy Jay)**

- *Thuế doanh thu, thuế tiêu thụ đặc biệt, và thuế giá trị gia tăng*
- *So sánh thuế doanh thu và thuế giá trị gia tăng*
- *Thảo luận chính sách: Cải cách thuế giá trị gia tăng ở Việt Nam*

WB (2011), Chương 7: VAT

Jonathan Gruber (2011), *Phần 25.3: Thuế tiêu dùng*, pg. 754-763

Do Thien Anh Tuan (2012), *Cải cách thuế VAT ở Việt Nam*

PHÁT BÀI TẬP #2 (THUẾ TRỰC THU VÀ GIÁN THU): NGÀY NỘP 5/5

**Class # 8 (23/4): Nghiên cứu tình huống (Thầy Jay)**

Aswin Techajareonvikul (2005), *Cải cách thuế rượu ở Thái Lan: Cạnh tranh quyền lợi và mục tiêu*, HKS Case No. CR14-06-1857.0

NỘP BÀI VIẾT CHÍNH SÁCH SỐ #1 (THUẾ RƯỢU Ở THÁI LAN).

**Class # 9 (24/4): Cải cách thuế (Thầy Jay)**

- *Cơ sở lý luận, những khó khăn, và bài học cải cách thuế*
- *Các cơ quan thu thuế độc lập*

- **Thảo luận chính sách: Các ví dụ từ các nước chọn lọc**

Jonathan Gruber (2011), Chương 25

Joel Slemrod and Jon Bakija (2008). Chương 6: “Các yếu tố của cải cách thuế,” *Đánh thuế chính chúng ta*, Russell Sage Foundation.

Ngân hàng Thế giới (2011). Chương 5: Cải cách thuế và nhiệm vụ thu ngân sách ở Việt Nam.

#### **Class # 10 (24/4): Nghiên cứu tình huống (Thầy Jay)**

Nghiên cứu tình huống HKS, *Cải cách Cục thuế ở Philippines*.

PHÁT BÀI TẬP #3 (CẢI CÁCH THUẾ, KHUYẾN KHÍCH THUẾ, ƯU ĐÃI VÀ CƯỜNG CHẾ THUẾ): NGÀY NỘP 12/5.

#### **Class # 11 (25/4): Phí sử dụng – Khuyến khổ (Thầy Jay)**

- *Thuế sv. Phí sử dụng*
- *Các loại và cấu trúc của phí sử dụng*

Ronald C. Fisher (2007). Chương 8: “Định giá hàng hoá chính phủ: Phí sử dụng,” trong sách *Tài chính công tiểu bang và địa phương*, Ấn bản lần 3, Richard D. Irwin, trang 170-196.

Đỗ Thiên Anh Tuấn (2012). Đường cao tốc TP.HCM – Trung Lương

#### **Class # 12 (25/4): Nghiên cứu tình huống (Thầy Jay)**

Mary Lovely, *Tài trợ vận tải ở Philadelphia*, Tình huống của HKS Số C16-81-476.

NỘP BÀI VIẾT CHÍNH SÁCH SỐ #2 (TÀI TRỢ VẬN TẢI Ở PHILADELPHIA).

#### **Class # 13 (5/5): Khuyến khích, ưu đãi, và cường chế thuế (Thầy Du)**

- *Trốn thuế và tránh thuế*
- *Các biện pháp ưu đãi tích cực và tiêu cực*
- **Thảo luận chính sách: Các ví dụ từ các nước chọn lọc**

Joseph E. Stiglitz (2000), Chương 24

Ngân hàng Thế giới (2011). Chương 2: *Mức độ tuân thủ và nguyên nhân thất thoát nguồn thu: Khuôn khổ lý thuyết và đánh giá*

NỘP BÀI TẬP #2 (THUẾ TRỰC THU VÀ GIÁN THU).

#### **Class # 14 (7/5): Nghiên cứu tình huống (Thầy Du)**

Huỳnh Thế Du và Đỗ Thiên Anh Tuấn (2014), *Chuyển giá trong các doanh nghiệp FDI ở Việt Nam*, Nghiên cứu tình huống của FETP.

**Class # 15 (9/5): Lịch sử thuế khóa Việt Nam (Thầy Minh)**

Phan Hiền Minh, Nguyễn Ngọc Thanh, và Châu Thành Nghĩa (2001). Tổng quan về thuế, Chương I, *Giáo trình Thuế thực hành*, Nhà xuất bản Thống kê, trang 1–10.

Ngân hàng Thế giới (2011). Chương 8: Hệ thống thuế ở Việt Nam: Các đối tượng nộp thuế và sắc thuế.

**Class # 16 (12/5): Cán cân ngân sách, thâm hụt và tài trợ thâm hụt ngân sách (Thầy Du)**

- *Những đánh đổi trong việc duy trì ngân sách cân bằng*
- *Các phương án tài trợ thâm hụt ngân sách*
- *Thảo luận chính sách: Thâm hụt và tài trợ thâm hụt ngân sách ở Việt Nam*

Jonathan Gruber (2011), Chương 4

Joseph E. Stiglitz (2000), Chương 28

NỘP BÀI TẬP #3 (CẢI CÁCH THUẾ, ƯU ĐÃI THUẾ, KHUYẾN KHÍCH VÀ CƯƠNG CHẾ THUẾ).

PHÁT BÀI VIẾT CHÍNH SÁCH SỐ #3 (ĐẦU TƯ CÔNG Ở VIỆT NAM), NGÀY NỘP 19/5.

**Class # 17 (14/5): Nợ công và quản lý nợ công (Thầy Tuấn)**

- *Nợ công, nợ chính phủ, và nợ của khu vực doanh nghiệp nhà nước*
- *Khủng hoảng nợ công và không gian tài khóa ở Mỹ và EU*
- *Quản lý rủi ro nợ công*
- *Thảo luận chính sách: Nợ công ở Việt Nam*

Vũ Thành Tự Anh (2011). “Nợ công, nợ chính phủ, và nợ của doanh nghiệp nhà nước.”

Đỗ Thiên Anh Tuấn (2013), *Tương lai nợ công ở Việt Nam: Xu hướng và thử thách*.

Moody's Analytics (2011), *Không gian tài khóa*, Special Report 12-2011.

World Bank (2009), *Công cụ Quản lý nợ và đánh giá kết quả (DeMPA)*.

**Class # 18 (16/5): Ôn tập (từ 2PM-4PM, tùy chọn)**

**Phần II: Sự can thiệp của khu vực công**

---

**Class # 19 (19/5): Cơ sở kinh tế cho sự can thiệp và vai trò của khu vực công (Thầy Chương)**

- *Thất bại thị trường (quyền lực thị trường, bất cân xứng thông tin, ngoại tác, hàng hóa công, bất bình đẳng, và mất cân đối vĩ mô)*
- *Sửa chữa thất bại thị trường và huy động nguồn lực cho hoạt động của khu vực công.*
- *Vai trò đang thay đổi của chính phủ trong các nền kinh tế chuyển đổi*

Joseph E. Stiglitz (2000), Chương 1

Huỳnh Thế Du (2013), *Vai trò và bản chất của nhà nước*

**Class # 20 (21/5): Lựa chọn công (Thầy Du)**

- *Sự khác nhau giữa hành động tập thể và hành động cá nhân*
- *Các mô hình chính phủ*

Joseph E. Stiglitz (2000), *Chương 7*

Xuan Trung – Quang Thien (2005), *Bán phá giá than*, Trích đoạn trong *Đêm trước Đổi mới*, Báo Tuổi Trẻ (sẽ được phát trên lớp)

NỘP BÀI THẢO LUẬN CHÍNH SÁCH #4 (ĐƯỜNG HẦM LỚN); NGÀY NỘP 3/7.

**THỨ SÁU, 23/5: THI GIỮA KỲ**

**Class # 21 (1/7): Kinh tế chính trị học của khu vực công**

- *Tầm quan trọng của các yếu tố chính trị trong việc xác định chính sách thuế*
- *Những đánh đổi giữa các mục tiêu kinh tế, chính trị, và xã hội*

Alan Altshuler và David Luberoff (2003), *Chương 3 & 8*

Jonathan Gruber (2011), *Chương 9*

The Economist (1999), *The Grabbing Hand*, February 13, 350(8106): 76.

PHÁT BÀI VIẾT CHÍNH SÁCH SỐ #5 (DNNN Ở VIỆT NAM), NGÀY NỘP 8/7.

**Class # 22 (3/7): Nghiên cứu tình huống**

Alan Altshuler và David Luberoff (2003), *Đường hầm lớn*, Nghiên cứu tình huống của HKS.

NỘP BÀI VIẾT CHÍNH SÁCH SỐ #4 (ĐƯỜNG HẦM LỚN).

**Class # 23 (4/7): Sản xuất và cung ứng hàng hóa và dịch vụ của khu vực công**

- *Can thiệp để giảm nhẹ thất bại thị trường*
- *Hàng hoá công cộng và hàng hoá tựa như công cộng*
- *Vai trò của DNNN trong một số nền kinh tế*
- *Vai trò và hiệu quả của các DNNN*

Joseph E. Stiglitz (2000), *Chương 6 & 8*

Vũ Thành Tự Anh (2010), *DNNN không đủ năng lực đóng vai trò chủ đạo*, "Thời báo Kinh tế Sài Gòn.

**Class # 24 (8/7): Nghiên cứu tình huống**

Trần Thị Quế Giang và Vũ Thành Tự Anh (2012), *Tập đoàn nhà nước và cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước ở Việt Nam*, Nghiên cứu tình huống của FETP.

NỘP BÀI VIẾT CHÍNH SÁCH SỐ #5 (DNNN Ở VIỆT NAM).

**Class # 25 (10/7): Đầu tư công ở Việt Nam**

- *Cơ cấu đầu tư công ở Việt Nam*
- *Đánh giá sơ lược về hiệu quả của đầu tư công*

- **Thảo luận chính sách: Phân cấp đầu tư công ở Việt Nam**

Vũ Tuấn Anh và Nguyễn Quang Thái (2011). Chương 1: “Tình hình đầu tư công 10 năm qua,” trong cuốn *Đầu tư công*, NXB Từ điển Bách khoa, tr. 13-101.

Vũ Thành Tự Anh (2012). Quản lý và phân cấp quản lý đầu tư công: Thực trạng ở Việt Nam và kinh nghiệm quốc tế.

**Class # 26 (15/7): Chính sách xã hội của chính phủ I**

- **Chi tiêu xã hội ở các nền kinh tế đang phát triển và chuyển đổi**
- **Thảo luận chính sách: Chi tiêu y tế và giáo dục ở Việt Nam**

Vũ Hoàng Linh, Lê Việt Thủy, and Giang Thành Long (2010). “Access and Equity in Tertiary Education in Vietnam”, draft, commissioned by the World Bank's East Asia Regional Office.

\*Giang Thành Long (2010). “Reaching a Universal Health Insurance in Vietnam: Challenges and the Role of Government,” *Asia-Pacific Development Journal*, Vol. 18, No. 1, June 2011.

\*Ngân hàng Thế giới (2005). “Việt Nam: Quản lý chi tiêu công để giảm nghèo và tăng trưởng – Tổng quan về chi tiêu công và đánh giá ủy thác tổng hợp”, Tập 1: Các vấn đề liên ngành, “Tóm tắt chung”, tháng 4/2005), trang ix-xxv.

Jonathan Gruber (2011), Chương 11 & 12.

PHÁT BÀI VIẾT CHÍNH SÁCH SỐ #6 (CANCUN, MEXICO: TƯ NHÂN HÓA HỆ THỐNG NƯỚC VÀ NƯỚC THẢI); NGÀY NỘP 22/7.

**Class # 27 (17/7): Chính sách xã hội của Chính phủ II**

- **Cải cách an sinh xã hội trên thế giới và ở các nền kinh tế đang phát triển**
- **Thảo luận chính sách: Chính sách an sinh xã hội ở Việt Nam**

Jonathan Gruber (2011), *Chương 13*

Paul Krugman (2005), *Confusions about Social Security*, The Economists' Voice: Vol. 2

Joseph Stiglitz (2005), *Securing Social Security for the Future*, The Economists' Voice: Vol. 2

**Class # 28 (18/7): Sự tham gia của khu vực tư nhân (PSP) / Đối tác công - tư (PPP)**

- **Cơ sở lý luận cho sự tham gia của tư nhân trong cơ sở hạ tầng (PPI)**
- **Phân biệt các hình thức PSP/PPP**
- **Thảo luận chính sách: Đối tác công tư trong lĩnh vực cơ sở hạ tầng ở Việt Nam**

Edward R. Yescombe (2007), *Chương 1 & 2*, trong quyển *Đối tác công - tư: Các nguyên lý chính sách và tài chính*, Elsevier Ltd.,

Huỳnh Thế Du (2011), *Hợp tác PPP: Chiếc đũa thần?*, Thời báo Kinh tế Sài Gòn.

Antonio Estache, *Quan hệ hợp tác PPI so với bất hợp tác PPI ở các nước đang phát triển*, Tài liệu nghiên cứu chính sách 3470 (Washington, D.C.: Ngân hàng Thế giới, tháng 1/2005).

**Class # 29 (22/7): Nghiên cứu tình huống (PPP)**

Gustavo Merino-Jarez and Carolina Gutierrez de Taliercio (2000), *Cancun. Mexico: Tư nhân hóa hệ thống nước và nước thải ở Mê-hi-cô*, Nghiên cứu tình huống của HKS Số 1593.0 và 1593.1

NỘP BÀI VIẾT CHÍNH SÁCH SỐ #6 (CANCUN, MEXICO: TƯ NHÂN HÓA HỆ THỐNG NƯỚC VÀ NƯỚC THẢI).

**Class # 30 (24/7): Đánh giá hoạt động của khu vực công**

- *Hiệu quả và hiệu suất trong chi tiêu*
- *Đo lường kết quả hoạt động có so sánh*
- *Thảo luận chính sách: Đánh giá hoạt động của các bộ và chính quyền địa phương*

Joseph E. Stiglitz (2000), *Chương 10*

CECODES, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, và UNDP (2010). *Chỉ số hiệu quả quản trị và hành chính công cấp tỉnh ở Việt Nam (PAPI) 2010.*

VCCI (2011), *Báo cáo Chỉ số hiệu quả hoạt động xây dựng và thi hành pháp luật về kinh doanh các bộ năm 2011 (MEI).*

**Class # 31 (29/7): Thất bại của nhà nước**

- *Những nguyên nhân của thất bại nhà nước*
- *Những hệ quả không lường trước của sự can thiệp của nhà nước*
- *Thảo luận chính sách: Thất bại của nhà nước và bất ổn kinh tế vĩ mô ở Việt Nam*

David L. Weimer và Aidan R. Vining (2005), *Chương 8 & 10*, trong quyển *Phân tích chính sách: các khái niệm và thực tiễn*, 3rd ed., Pearson: Prentice Hall

**Phần III: Vai trò và mối liên hệ giữa các cấp chính quyền**

---

**Class # 32 (31/7): Phân cấp ngân sách**

- *Cơ sở lý luận của phân cấp ngân sách*
- *Phân quyền, ủy quyền, giao trách nhiệm và chuyển giao chức năng*
- *Đo lường và đánh giá việc phân cấp ngân sách*
- *Thảo luận chính sách: Các ví dụ từ các nước chọn lọc*

Anwar Shah (2004). "Phân cấp ngân sách ở các nền kinh tế đang phát triển và chuyển đổi: Tiến độ, khó khăn và triển vọng", *Tài liệu nghiên cứu chính sách của Ngân hàng Thế giới* số 3282.

Vũ Thành Tự Anh (2012). "Phân cấp kinh tế ở Việt Nam nhìn từ góc độ thể chế."

PHÁT BÀI VIẾT CHÍNH SÁCH SỐ #7 (MÔ HÌNH TÀI CHÍNH CÔNG CỦA ĐÀ NẴNG VÀ BÌNH DƯƠNG), NGÀY NỘP 8/8.

**Class # 33 (5/8): Chuyển giao nguồn lực và trợ cấp chéo giữa các địa phương**

- *Các lựa chọn phân bổ nguồn lực*
- *Các công thức chia sẻ và cấp ngân sách*
- *Thảo luận chính sách: Phân cấp ngân sách và chuyển giao nguồn lực ở Việt Nam*

Ronald C. Fisher (2007). Chương 9: “Trợ cấp ngân sách giữa các cấp chính quyền,” trong sách *Tài chính công tiểu bang và địa phương*, Ấn bản lần 3, trang 197-229.

Odd-Helge Fjeldstad (2001). Quan hệ ngân sách giữa các cấp chính quyền tại các nước đang phát triển: *Tổng quan các vấn đề*, WP 2001: 11. Viện Chr. Michelsen, trang 1-15. [Có thể truy cập miễn phí tại: <http://www.cmi.no/publications/2001/wp/wp2001-11.pdf>.]

Huỳnh Thế Du (2011), *Cấu trúc ngân sách “Tôm hùm”*, Thời báo Kinh tế Sài Gòn

#### **Class # 34 (7/8): Tài chính công của địa phương**

- *Nguồn thu ngân sách địa phương*
- *Huy động nợ của chính quyền địa phương*
- *Nghĩa vụ chi ngân sách địa phương*
- *Tính ổn định và bền vững của thu chi ngân sách địa phương*

Jay Rosengard và nhóm tác giả (2007). “Chi trả cho các dịch vụ hạ tầng đô thị: Nghiên cứu so sánh tài chính đô thị ở thành phố Hồ Chí Minh, Thượng Hải và Jakarta”, Tài liệu nghiên cứu của Trường Fulbright và ĐH Harvard trong khuôn khổ Dự án số 5088790-01 của Chương trình Phát triển Liên Hiệp Quốc, nhan đề Các bài thảo luận của UNDP-Việt Nam về những chủ đề liên quan đến phân cấp và hoạt động kinh tế.

Ronald C. Fisher (2007). Chương 10: “Vay và nợ,” trong sách *Tài chính công nhà nước và địa phương*, Ấn bản lần 3, trang 230 – 263.

Đỗ Thiên Anh Tuấn (2013), “Nợ và trái phiếu của chính quyền địa phương”, Nghiên cứu tình huống của FETP.

#### **Class # 35 (8/8): Nghiên cứu tình huống**

Vũ Thành Tự Anh và Đặng Thị Mạnh (2012), *Mô hình tài chính công của Đà Nẵng và Bình Dương*, Nghiên cứu tình huống của FETP.

NỘP BÀI VIẾT CHÍNH SÁCH SỐ #7 (MÔ HÌNH TÀI CHÍNH CÔNG CỦA ĐÀ NẴNG VÀ BÌNH DƯƠNG).

**THỨ SÁU, 29/8: NỘP BÀI VIẾT CUỐI KỲ**

### **Bài đọc thêm gợi ý**

#### **Các tài liệu tham khảo**

1. Richard A. Musgrave and Peggy B. Musgrave (1989). Public Finance in Theory and Practice (tiếng Việt: *Lý thuyết và thực tiễn tài chính công*), 5th edition, McGraw Hill.
2. Harvey S. Rosen (2008). Public Finance (tiếng Việt: *Tài chính công*), McGraw-Hill Book Co-Singapore.
3. John E. Anderson (2003). Public Finance: Principles and Policy (tiếng Việt: *Tài chính công: Các nguyên lý và chính sách*), Houghton Mifflin Company.
4. Sanjeev Gupta, Benedict Clements, and Gabriela Inchauste (2005). Helping Countries Develop: The Role of Fiscal Policy (tiếng Việt: *Giúp đỡ các nước phát triển: Vai trò của chính sách tài khóa*), International Monetary Fund.
5. Joseph J. Cordes, Robert D. Ebel, and Jane G. Gravelle (1999). The Encyclopedia of Taxation and Tax Policy (tiếng Việt: *Từ điển bách khoa về thuế và chính sách thuế*), The Urban Institute Press and the National Tax Association.
6. Ronald C. Fisher (2007). State and Local Public Finance (tiếng Việt: *Tài chính công tiểu bang và địa phương*), 3rd edition, Thomson South-Western.
7. Richard Bird and Francois Vaillancourt (1999). Fiscal Decentralization in Developing Countries (tiếng Việt: *Phân cấp ngân sách tại các nước đang phát triển*), Cambridge University Press.
8. Joel Slemrod and Jon Bakija (2008). Taxing Ourselves: A Citizen's Guide to the Debate over Tax Reform (tiếng Việt: *Tự đánh thuế chính mình: Hướng dẫn cho công dân về tranh luận xung quanh cải cách thuế*), 4th edition, MIT Press.
9. Richard W. Kopcke, Geoffrey M. B. Tootell, and Robert K. Triest (2006), The Macroeconomics of Fiscal Policy (tiếng Việt: *Kinh tế học vĩ mô của chính sách tài khóa*), MIT Press.

#### **Bài đọc theo chủ đề**

##### **Bài giảng 1: Vai trò của khu vực công**

Richard W. Kopcke, Geoffrey M. B. Tootell, và Robert K. Triest (2006), Chương 1: Giới thiệu: Chính sách tài khóa và ổn định vĩ mô.

Anthony Saich (2004). *Vai trò đang thay đổi của nhà nước*, Tài liệu thuyết minh cơ sở cho Báo cáo của Ngân hàng Thế giới về Kế hoạch 5 năm lần thứ 11 của Trung Quốc.

John W. Thomas và Lim Siong Guan (2011). *Sử dụng thị trường để quản lý tốt hơn ở Singapore*, tài liệu nghiên cứu của giảng viên Trường quản lý nhà nước John F. Kennedy RWP02-010. [Truy cập miễn phí từ: [http://www.ksg.harvard.edu/research/working\\_papers/index.htm](http://www.ksg.harvard.edu/research/working_papers/index.htm)]

## Bài giảng 2: Kinh tế học về thuế

Michael Keen và Alejandro Simone (2004). “Chính sách thuế ở các nước đang phát triển: Một số bài học từ thập niên 1990 và những thách thức phía trước,” Chương 12 trong sách do Sanjeev Gupta, Benedict Clements, và Gabriela Inchauste biên tập, *Giúp đỡ các nước phát triển: Vai trò của chính sách ngân sách*. Quỹ Tiền tệ Quốc tế, trang 302-52.

Arthur Okun (1975). *Equality and Efficiency: The Big Tradeoff*. The Aspen Institute. Truy cập từ [http://www.aspeninstitute.org/sites/default/files/content/docs/OKUN\\_EQUALITY\\_AND\\_EFFICIENCY\\_\(AS08\).PDF](http://www.aspeninstitute.org/sites/default/files/content/docs/OKUN_EQUALITY_AND_EFFICIENCY_(AS08).PDF)

Joel Slemrod and Jon Bakija (2004). Chapter 4: “Taxes and Economic Prosperity,” in *Taxing Ourselves*, pp.99-157.

## Bài giảng 3: Thuế bất động sản

William G. Gale and Joel Slemrod (2001). “Overview” In William G. Gale, James R. Hines Jr., and Joel Slemrod, eds., *Rethinking Estate and Gift Taxation*. Brookings Institution Press.

## Bài giảng 5: Thuế thu nhập

Jonathan Gruber (2011), Chapter 24: “Các vấn đề về thuế thu nhập doanh nghiệp”

## Bài giảng 9: Cải cách thuế

Mack, Connie et al. (2005). “Executive Summary of Simple, Fair and Pro-Growth: Proposals to Fix American’s Tax System. *Report of the President’s Advisory Panel on Federal Tax Reform*. <http://www.taxpolicycenter.org/taxtopics/upload/tax-panel-2.pdf>

## Bài giảng 13: Tuân thủ thuế

Richard K. Gordon, Jnr. (1990). “Cải thiện tuân thủ thuế – Tuân thủ thuế thu nhập và các biện pháp chế tài ở các nước đang phát triển,” trong tài liệu của Bird và Oldman, *Thuế tại các nước đang phát triển*, Ấn bản lần 4, Nhà xuất bản Đại học Johns Hopkins, trang 453-465.

Richard A. Musgrave (1990). “Tiếp cận những đối tượng khó đánh thuế – Đánh thuế thu nhập đối với nhóm khó đánh thuế,” trong tài liệu của Bird và Oldman, *Thuế tại các nước đang phát triển*, Ấn bản lần 4, Nhà xuất bản Đại học Johns Hopkins, trang 297-309.

Joel Slemrod (2007). “Cheating Ourselves: The Economics of Tax Evasion.” *Journal of Economic Perspectives*, 21(1), Winter 2007, pp. 25-48.

Joel Slemrod and Jon Bakija (2008). Chapter 5: “Simplicity and Enforcability”. *Taxing Ourselves*, Russell Sage Foundation

## Bài giảng 17: Nợ công

World Bank (2009). *Guide to the Debt Management Performance Assessment (DeMPA) Tool*. Truy cập miễn phí tại [http://treasury.worldbank.org/bdm/pdf/DeMPA\\_Guide\\_English.pdf](http://treasury.worldbank.org/bdm/pdf/DeMPA_Guide_English.pdf)

## Bài giảng 20: Kinh tế chính trị

Bent Flyvbjerg, Mette Skamris Holm, và Soren Buhl (2002). “Ước lượng quá thấp chi phí trong các dự án công trình công cộng: Sai số hay nói dối?” trong *Journal of the American Planning Association*, Hè 2002 (tập 68, số 3), trang 279-295.

## Bài giảng 29: Đánh giá chi tiêu khu vực công

Elaine Morley, Scott P. Bryant, Harry P. Hatry (2001). “CPM là gì và tại sao CPM quan trọng?,” “Phân tích có so sánh thông tin về kết quả hoạt động,” và “Sử dụng thông tin có so sánh về kết quả hoạt động,” Chương 1, 6, và 8 trong sách *Đo lường kết quả có so sánh*. NXB Urban Institute.

## Bài giảng 31: Phân cấp ngân sách

Bambang Brodjonegoro (2004). “Ba năm phân cấp ngân sách ở Indonesia: Tác động đối với phát triển kinh tế khu vực và tính bền vững ngân sách”, tài liệu trình bày tại *Hội nghị quốc tế về Phân cấp ngân sách ở châu Á*, Đại học Hitotsubashi, Tokyo.

Ninh Ngọc Bảo Kim và Vũ Thành Tự Anh (2008). *Phân cấp tại Việt Nam: Các thách thức và gợi ý chính sách nhằm phát triển bền vững*, Nghiên cứu của USAID và Asia Foundation.

## Bài giảng 33: Tài chính chính quyền địa phương

Judy Wesalo Temel (2001). “Tổng quan về thị trường trái phiếu đô thị” và “Những vấn đề cơ bản về chứng khoán đô thị,” Chương 1 và Chương 2 trong sách *Những vấn đề cơ bản về trái phiếu đô thị*, Ấn bản lần 5, John Wiley & Sons, trang 1-48.

Robert D. Behn và Elizabeth K. Keating (2004). “Đối mặt với khủng hoảng ngân sách ở chính quyền tiểu bang: Quốc nạn, trách nhiệm quốc gia”. *Tài liệu nghiên cứu số RWP04-025*. Trường Quản lý nhà nước Kennedy, trang 1-15. [Có thể truy cập miễn phí từ: [http://www.ksg.harvard.edu/research/working\\_papers/index.htm](http://www.ksg.harvard.edu/research/working_papers/index.htm)]